

Vlaamse overheid
Havenlaan 88 bus 100
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE VAN 22 JUNI 2023

Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88 in 1000 Brussel, 10.00-12.30 uur

---

Namen deel:

Johan Christiaens, onafhankelijk deskundige (JC)
Lieze Moeyersons, onafhankelijk deskundige (LM)
Iwona Muchin, onafhankelijk deskundige (IM)
Martin Ruebens, vertegenwoordiger Vlaamse regering (MR)
Wies Herpol, vertegenwoordiger Vlaamse regering (WH)
Julie Bynens (voorzitter Voorzitterscollege en Secretaris-generaal van DKBuZa), enkel voor punt 2.1 (JB)

Lien Boutsen - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 4
Maarten Deboosere - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 4
Patricia Van de Capelle - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 4
Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)
Gunter Schrijvers - Audit Vlaanderen (AV)
Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)
Mark Vandersmissen - Audit Vlaanderen (AV)

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)
Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)

---

0 EXECUTIVE SESSIE LEDEN

De voorzitter geeft feed back over de evaluatie (2022) van de administrateur-generaal

1 PUNTEN TER BESLISSING

/

2 GEDACHTENWISSELING

2.1 Gedachtenwisseling met Julie Bynens (voorzitter Voorzitterscollege en Secretaris-generaal van DKBUza).

De voorzitter merkt het hoge aantal raakpunten in beide agenda's op en vraagt naar het specifieke mandaat van het VOCO. JB geeft aan dat er geen formeel mandaat bestaat voor het VOCO, enkel wat je een morele autoriteit zou kunnen noemen. Ze benadrukt de link met de verschillende strategische stuurorganen en het streven naar betere wederzijdse werking. Ook naar conflicten toe bv., kan het VOCO een rol opnemen.

JPG vraagt of ook het voortouw naar risicomanagement VO-breed kan genomen worden. JB benadrukt dat zeker qua *awareness* inspanningen worden geleverd, maar dat ook hier geen formele rol kan opgenomen worden. Het voorzitterscollege is op dit moment een coördinerend orgaan, waar geen operationele capaciteit aan vast hangt. Elke entiteit staat in die zin in voor het eigen risicomanagement, naast een generieke opdracht bij AgO. IM wijst op het ontbreken van een structuur als controle-orgaan qua risicomanagement, naast AV, en op de eventuele mogelijkheid om dat op te richten. JPG sluit hierbij aan en vraagt of het departement DKBUZA dit niet kan opnemen.

MR schetst de (historische) evolutie van het risicomanagement binnen de VO met de transfer van het CCVO naar het agentschap voor overheids personeel (AgO) sinds 2019. Dit zou inderdaad beter terug een meer centrale plaats in de organisatie moeten krijgen.

JC nuanceert hier en wijst op het belang van bewustwording en verantwoordelijkheid van risicobeheersing bij de beleidsdomeinen zelf. Het management heeft hier een rol op te nemen en dient zelf ook (centrale) controlesystemen te beheren.

IM geeft in die context aan dat hetzelfde management niet zelf het controlebeleid mag definiëren. JPG vult verder aan dat het definiëren van de methodologie qua risicobeheer hand in hand gaat met de rol die het management ook zelf moet uitoefenen. Er is, naast audits, ook een zekere controle nodig. MR verwijst in dit verband naar internationale praktijken en het belang van het adequaat definiëren van risico-eigenaren en aanvullend risicobeheer, zeker als er gedeelde risico's zijn.

JB bevestigt dat het CCVO overgedragen is geweest en wijst ook naar het verschil tussen de rol van het VOCO enerzijds en de meer operationele rollen binnen de organisatie anderzijds. Ze benadrukt het belang van en de aandacht die gaat naar organisatie-ontwikkeling, leiderschap en een cultuur van risico- en crisisbeheer. Er zijn inderdaad opportuniteiten voor de VO om hier, als organisatie, verder in te evolueren. Een nauwere link tussen VOCO en het ACVA kan daarbij inspirerend en ondersteunend zijn. JPG sluit hierbij aan. AV geeft aan dat de link tussen het VOCO en AV heel erg belangrijk is en dat een structurele relatie verder kan uitgebouwd worden.

JC suggereert een 'tandem werking'. JPG stelt voor om op regelmatige basis informatie en zienswijzen uit te wisselen in beide richtingen en de VOCO voorzitter op regelmatige basis uit te nodigen op deze vergaderingen. JB wijst op de positieve ervaringen qua organisatie-ontwikkeling. WH geeft aan dat deze wisselwerking ook mee opgenomen kan worden in de bijdrage aan het regeerakkoord.

3 TER BESPREKING

3.1 Stand van zaken auditplanning - deel Vlaamse administratie – AUV/23/22.06/DOC.020

3.1.1 Bijlage: tijdsbestedingsrapport auditplanning 2023 – AUV/23/22.06/DOC.021

AV geeft aan dat de auditplanning 2022 inmiddels volledig werd afgewerkt en de opdrachten van deze planning die doorliepen in 2023 in grote mate werden gerealiseerd binnen de

geplande auditcapaciteit. Op vraag van het ACVA werd dit gekwantificeerd en de geplande tijd in februari 2023 afgezet tegenover de gepresteerde tijd in juni 2023.

De planning voor 2023 ligt op koers en AV geeft toelichting bij de belangrijkste wijzigingen of aandachtspunten:

- De tussentijdse ISAE 3402-rapporten bij AgO en DFB zijn opgeleverd
- De procesaudit van Digitaal Vlaanderen zal focussen op informatieveiligheid van een aantal generieke bouwstenen.
- De stand van zaken van de thema-audit RPA (zie punt 4.3)
- De adviesopdracht bij DKBUZA over cultuur en leiderschap werd afgerond.

Daarnaast is er een adviesopdracht bij het Departement Zorg rond een audit van de zorgkassen. Aangezien de zorgkassen niet tot het auditwerkterrein behoren, neemt AV bij deze opdracht enkel de rol op van klankbord inzake auditmethodologie en -aanpak.

LM en JC vinden de adviesverlening een toegevoegde waarde. JC verwijst naar interessante studies voor een aantal beleidsmateries van het Departement Zorg.

IM vraagt of AV zicht heeft op specifieke adviezen van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) of op gerapporteerde incidenten in het kader van het decreet over databescherming. Ze geeft het voorbeeld mee van het gebruik van mobiele apps bij de regeling van verkeerslichten; privacy en security komen hier nl. samen.

AV antwoordt dat er een DPO-netwerk bestaat en elke DPO een jaarverslag moet opmaken. Of er een centraal overzicht bestaat van alle adviezen, de DPO jaarverslagen, de controle op deze jaarverslagen en een centraal overzicht van geregistreerde incidenten zal AV navragen bij de Vlaamse Toezichtscommissie. Desgevallend kan de VTC uitgenodigd worden op een vergadering van het ACVA.

LM verwijst naar de opleiding die AV i.s.m. Guberna over *"Het Auditcomité binnen de raad van bestuur – Update & Deep Dive Cyber Security"* organiseerde eerder deze week en vraagt of de zeven geformuleerde vragen over informatieveiligheid waarop een bestuurder vanuit het management een antwoord zou moeten krijgen niet standaard mee moeten opgenomen worden in het auditplan. IM vult hierbij aan dat naast specifieke audits over informatieveiligheid ook in de gewone audits de belangrijkste veiligheidsaspecten beknopt moeten meegenomen worden. Op basis hiervan kan dan in een latere fase nog verder beslist worden om een meer uitgebreide audit te organiseren.

JPG geeft in dit verband het voordeel van benchmarking. LM werpt het idee van zelfevaluatie op. IM geeft aan dat dit, ingebed binnen de bedrijfscontinuïteit, al gebeurt binnen het bedrijf waar ze actief is op basis van een jaarlijkse bevraging.

JPG stelt voor om voortaan per jaar één domein al mee te nemen in de generieke audits, bv. toegangsrechten in het kader van toepassingsbeheer.

JPG geeft aan dat cybersecurity vandaag hoog op de agenda staat.

AV geeft aan dat binnen het VO programma informatieveiligheid een zelfevaluatie-instrument incl. maturiteitsmeting rond informatieveiligheid en een informatieveiligheidsdashboard in ontwikkeling zijn bij Digitaal Vlaanderen. De lancering hiervan is voorzien in het 3de kwartaal van 2023. De resultaten hiervan zal Audit Vlaanderen meenemen in haar toekomstige audits. AV geeft ook aan dat ze tegen het jaareinde een voorstel van lange-termijn aanpak voor het focusdomein 'informatieveiligheid' zullen uitwerken. Daarnaast geeft AV ook aan dat informatieveiligheidsaspecten in bepaalde audits, waar dit opportuun is, al meegenomen worden maar dit in de toekomst nog meer op een gestructureerde wijze kan.

AV stelt voor om Digitaal Vlaanderen uit te nodigen in het najaar indien de agenda van het ACVA dit toelaat om een stand van zaken te geven over het programma informatieveiligheid.

IM pleit ervoor om de verschillende verantwoordelijkheden op het vlak van informatieveiligheid duidelijk te krijgen en van nabij de aanbevelingen op te volgen. AV geeft aan dat zowel aan het management (leidend ambtenaren, managementcomités, het Voorzitterscollege en het Stuurorgaan) als het politieke niveau de resultaten van de thema-audit informatieveiligheid en de stand van zaken van de aanbevelingen toegelicht werden. Eind dit jaar zal een 2de opvolging van de aanbevelingen uit deze thema-audit plaatsvinden.

3.2 Stand van zaken forensische aangelegenheden – AUV/23/22.06/DOC.022.

AV geeft een overzicht van de meldingen en geeft een korte stand van zaken in verband met de forensische capaciteit, die geen onmiddellijke actie vereist.

3.2.1 Brief resultaat vooronderzoek bij Agentschap Opgroeien – AUV/23/22.06/DOC.023

3.3 Stand van zaken projecten.

3.3.1 Project optimalisatie risicoanalyse en planning en auditaanpak.

3.3.2 Projecten samenwerking IA-diensten EVA's/VRT

AV licht de stand van zaken van het project optimalisatie van de risicoanalyse en planning, en de auditaanpak binnen Audit Vlaanderen toe. Dit project zit op schema.

Daarnaast geeft AV ook kort een stand van zaken van de 3 prioritaire projecten die in het kader van het samenwerkingsmodel in overleg met de interne auditdiensten en de Voorzitters van de Auditcomités binnen EVA's/VRT werden geselecteerd m.n. het:

- Project Risicoanalyse en auditplanning (trekker Audit Vlaanderen);
- Project Data-analyse (trekker interne auditfunctie bij de Vlaamse Waterweg).

Het project Assurance mapping werd in onderling overleg uitgesteld.

3.4 To Do's ACVA 30 maart 2023 – AUV/23/22.06/DOC.025

3.4.1 Artificiële Intelligentie

3.4.1.1 Bijlage: ontwerprapport (incl.managementreactie) van het Stuurorgaan – AUV/23/22.06/DOC.026

3.4.1.2 Bijlage: ontwerp actieplan Digitaal Vlaanderen – AUV/23/22.06/DOC.027

AV licht de stand van zaken van de thema-audit Artificiële Intelligentie toe en geeft aan welke stappen, sinds het vorige auditcomité, werden ondernomen om de aanbeveling i.v.m. de AI-strategie verder te concretiseren. Concreet stelde AV 9 leidende principes op waarmee bij de ontwikkeling van een VO-brede AI-strategie kan worden rekening gehouden. Deze principes toetste AV ook af met een onafhankelijk lid (IM) van het auditcomité.

Het ACVA gaat akkoord dat deze leidende principes overgemaakt worden aan Digitaal Vlaanderen, dat de coördinatie opneemt voor de aanbevelingen over de ontwikkeling van een AI-strategie.

Daarnaast licht AV kort het ontwerp van AI- actieplan van Digitaal Vlaanderen toe dat geagendeerd werd op het Stuurorgaan Vlaams Informatie en ICT-beleid van 16 juni 2023.

Het idee bestaat om een *AI-Competence Center* op te richten waarbij relevante actoren uit de Vlaamse administratie betrokken worden.

JPG vraagt wat de rol van AV gaat zijn in dit *Competence Center*. Allicht is het nuttig om bij de opstart aanwezig te zijn. IM geeft aan dat dit een mooie basis is om op te starten. De onafhankelijkheid van AV moet evenwel bewaard blijven. De vergadering is het ermee eens dat de rol van AV beperkt blijft tot de insteek van de leidende principes en de opvolging van het actieplan en de aanbeveling.

Tot slot licht AV het voorstel toe van een inspiratiesessie over AI voor het werkerrein in samenwerking met Digitaal Vlaanderen en het InnovatieNetwerk Overheid (INO).

JC geeft de voordelen van informatiesessies aan in het kader van de hefboomwerking. MR legt de link naar INO zodat de leidende principes en de *lessons learned* ook gaandeweg praktisch toegepast en uitgewisseld kunnen worden.

De vergadering looft deze aanpak.

3.4.2 Beleidsgerichte rapporten: voorbereiding nieuw regeerakkoord

3.4.2.1 Bijlage: nota werkgroep Informatiebeveiliging Beleid – AUV/23/22.06/DOC.028

3.4.2.2 Strategie infoveiligheid 25-30 – AUV/23/22.06/DOC.029

AV geeft kort toelichting bij de stand van zaken ‘voorbereiding nieuw regeerakkoord’ en op welke wijze de verschillende knipperlichten uit de beleidsgerichte rapporten hierbij worden meegenomen.

4 RAPPORTEN TER BESPREKING (OPGELEVERDE AUDITRAPPORTEN SINDS VORIGE VERGADERING)

Op vraag van leden auditcomité – aan te geven voor de vergadering

/

Op voorstel van Audit Vlaanderen

4.1 Forensische audit bij VVM-De Lijn (auditopdracht 2203 002 van 6 april 2023)

AV licht toe.

De directeur-generaal en voorzitter van het auditcomité van De Lijn zullen uitgenodigd worden op de ACVA-vergadering van oktober.

4.2 Audit ‘War for Talent’ bij AgODi (auditopdracht 2201 018 van 21 april 2023) – AUV/23/22.06/DOC.030

AV licht de context van *War For Talent*, de auditreikwijdte en -aanpak en de belangrijkste conclusies van de opdracht toe.

De *War For Talent* is een onderdeel van het focusdomein HR en is mogelijk een belangrijk auditonderwerp voor veel entiteiten. Eén van de volgende stappen is dan ook de ontwikkeling van een soort van ‘quick scan’ om de risico’s m.b.t. *War For Talent* beter te kunnen inschatten.

JPG vraagt welke richting de aanbevelingen uitgaan. AV geeft aan dat deze audit een pilootopdracht was waardoor nog geen globale/overkoepelende aanbevelingen opgemaakt kunnen worden. De aanbevelingen uit het rapport van AGODi duiden wel op het belang van een duidelijke langere termijn visie en strategie betreffende het aantrekken, behouden en omscholen van medewerkers.

JPG vraagt of er nog entiteiten op de planning staan. AV antwoordt dat geen andere entiteiten zijn opgenomen in de auditplanning 2023.

JPG polst in meer algemene zin en voor de globale overheid naar de mogelijkheden van AV om een rol op te nemen als 'kweekvijver'. Experten zouden op die manier kunnen opgeleid en uitgestuurd worden.

Aansluitend hierbij verwijst IM naar geïnstitutionaliseerde rotatieprincipes bij sommige bedrijven (bv. na een bepaalde termijn). Is dit niet een toe te passen concept voor AV? De vergadering vindt het een te onderzoeken idee.

LM vindt de reactie van AgODI op de aanbevelingen van het rapport onvoldoende.

4.3 Thema-audit Robotic Process Automation (RPA) bij VLAIO (auditopdracht 2301 003 van 14 juni 2023 - AUV/23/22.06/DOC.031

AV licht zowel de auditdoelstellingen en -aanpak als de resultaten van deze thema-audit bij het VLAIO toe.

IM vraagt waarom de GDPR buiten scope gehouden wordt? Zouden een aantal aspecten van de GDPR niet standaard kunnen opgenomen worden in elke audit? AV neemt deze bemerking mee, maar geeft aan dat in de tweede thema-audit RPA bij AgO een aantal GDPR-zaken (zoals toegangsbeheer, wachtwoordbeleid, rol van de DPO,...) worden opgenomen. Ook in andere audit worden, waar opportuun, bepaalde GDPR-elementen al meegenomen in de reikwijdte van de opdracht. Bijvoorbeeld bij de lopende audit bij ABB. Een volledige GDPR-evaluatie opnemen in deze thema-audit leek echter niet opportuun gelet op de scope en het beperkt aantal bots in productie.

IM stelt voor om bij toekomstige audits zeker bepaalde GDPR-elementen blijvend mee te nemen.

De vergadering is het er over eens dat men er in dat geval niet mag van uit gaan dat het volledige GDPR-spectrum afgedekt werd en dat dat ook telkens expliciet wordt aangegeven.

Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

- 4.4** Thema-audit Artificiële Intelligentie bij de VDAB (auditopdracht 2201 012 van 28 maart 2023)
- 4.5** Audit investeringssubsidies Cultuur- en Jeugdinfrastructuur bij het Departement CJM (auditopdracht 2201 024 van 7 april 2023)
- 4.6** Audit van het proces adviezen en vergunningen bij het Agentschap AWV (auditopdracht 2301 005 van 31 mei 2023)
- 4.7** Audit van het proces vaccinaties bij het Agentschap Opgroeien (auditopdracht 2201 026 van 2 juni 2023)
- 4.8** Globaal rapport Artificiële Intelligentie: zie bespreking punt 3.5
- 4.9** Audit van het proces adviesverlening bij het Agentschap ANB (auditopdracht 2301 002) – rapport wordt nog bezorgd

5 PUNTEN TER INFORMATIE - MEDEDELINGEN

- 5.1** Notulen van het ACLB van 30 maart 2023 – AUV/23/22.06/DOC.032

6 VARIA
/

De voorzitter sluit de vergadering om 12.30 uur.